

ОСОБЛИВОСТІ ФІНАНСОВОГО ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ АГРАРНОГО СЕКТОРУ УКРАЇНИ В СУЧАСНИХ УМОВАХ

С. А. ВЛАСЮК, кандидат економічних наук

Ю. А. ЦИМБАЛЮК, кандидат економічних наук

О. В. РОЛІНСЬКИЙ, кандидат економічних наук

О. О. ЛЕВЧЕНКО, здобувач першого (бакалаврського) рівня вищої освіти
Уманський національний університет садівництва

У статті досліджено трансформаційні зміни у фінансовому забезпеченні аграрного сектору, що є критичним компонентом для сталого розвитку агросектору в умовах сучасних викликів. Здійснено аналіз теоретичних аспектів, які впливають на фінансовий ринок, узагальнено ключові елементи фінансового забезпечення та їх застосування з метою зменшення ризиків аграріїв. Визначено складники фінансового забезпечення аграрної галузі. Досліджено феномен фінансового забезпечення України, головні фактори, що впливають на інноваційну трансформацію, і їх роль у формуванні фінансових рішень. Розроблено рекомендації для регуляторів щодо підвищення ефективності та використання фінансових інструментів в аграрній сфері з метою розвитку аграрного ринку.

Ключові слова: фінансове забезпечення, банк, кредит, державна підтримка, аутсорсинг, краудфандинг, фандрейзинг.

Постановка проблеми. У сучасних умовах глобальних економічних трансформацій аграрний сектор є ключовим компонентом сталого розвитку. Фінансове забезпечення цієї сфери виражається важливими аспектами, враховуючи не лише економічні виклики, але й соціокультурні та екологічні сторони. Саме тому актуальною є тема дослідження комплексних особливостей фінансового забезпечення аграрного сектора в умовах сучасної економічної ситуації. Включаючи вплив фінансових інструментів на стійкість та конкурентоспроможність аграрних підприємств.

Під час вивчення сфери аграрного забезпечення доцільно не тільки проаналізувати сучасний стан фінансового забезпечення аграрного сектора, а й необхідно врахувати різноманітні фактори, що впливають на його функціонування. Серед ключових аспектів дослідження – роль банківської системи, доступ до кредитних ресурсів для аграрних підприємств, використання інноваційних фінансових інструментів у сільському господарстві, а також вплив глобальних фінансових ринків на аграрний сектор.

Детальний розгляд питань фінансування сільського господарства передбачає вивчення програм підтримки з боку уряду, роль кооперативних структур у фінансуванні сільських господарств, а також важливість страхування

для зменшення ризиків, пов'язаних з несприятливими погодними умовами чи іншими чинниками.

Аграрний сектор – пріоритетна складова економіки, що впливає на економічну стабільність країни. Фінансове забезпечення аграрного сектору є ключовим фактором для забезпечення стійкого розвитку сільського господарства в сучасних умовах. Фінанси – важливий фактор, що впливає на належний розвиток та підвищення конкурентоспроможності сільського господарства.

Фінансове забезпечення аграрного сектору визначається комплексом фінансових відносин та інструментів, спрямованих на забезпечення фінансової стійкості та розвитку сільськогосподарських підприємств. Однією з основних складових є доступ до кредитних ресурсів, який дозволяє аграрним підприємствам здійснювати інвестиції у сучасні технології та покращувати виробничі процеси.

Крім того, стаття спрямована на аналіз впливу фінансових стратегій на розвиток аграрного сектора та його внесок у економіку країни в цілому. Фінансове забезпечення аграрного сектору є важливим завданням, оскільки визначає ефективність виробництва, стійкість до внутрішніх та зовнішніх викликів та внесок у глобальну продовольчу безпеку.

Актуальність даної роботи виявляється у необхідності розгляду ефективних фінансових стратегій, які допоможуть забезпечити сталість виробництва, пристосування до змінних умов та збалансований розвиток галузі. Окрім того, врахування фінансових аспектів дозволить розкрити потенціал аграрного сектору в контексті глобальної економіки та внести вагомий внесок у гармонійний розвиток сільських територій.

Аналіз останніх досліджень. Проблеми фінансового забезпечення розвитку аграрного сектору економіки країни займають особливе місце у наукових працях як зарубіжних, так і вітчизняних учених і перебувають у центрі уваги представників громадськості. Аналізуючи ключові принципи, які визначають сутність поняття фінансового аграрного забезпечення, особливу увагу даній проблематиці було приділено вченими економістами-аграрниками, серед яких варто виділити праці М. Й. Маліка, О. В. Добровольської, О. В. Коробкова, В. В. Мацьків, І. В. Абрамової, І. О. Школьник, О. Є. Гудзь, О. Р. Жидяк, І. М. Зеліско, В. І. Кривоzub [1].

І. О. Школьник розглядав фінансове забезпечення, як один із головних чинників ефективного розвитку аграрного сектору, що може як сприяти зростанню прибутковості, так і суттєво вповільнювати розвиток, знижувати рентабельність діяльності суб'єктів бізнесу [2].

Натомість В. І. Кривоzub зауважив, що проблеми формування джерел фінансового забезпечення аграріїв обумовлені значними ризиками, що притаманні виробничим процесам [3]. Крім того, значне місце в наукових дослідженнях щодо питань кредитування сільськогосподарських підприємств приділяють такі вчені як В. М. Алексійчук, А. О. Ковальова, І. М. Барановський, П. М. Макаренко, В. Г. Ткаченко.

Також питанню фінансового забезпечення присвятив свою працю С. В. Андрос, який акцентував свою увагу на ключовій ролі держави, як регулятора. Вчений відзначає, що сектор сільського господарства постійно потребує стабільного фінансування, адже є його діяльність є досить ризикованою, і вирішення проблем щодо зниження ступеня ризику має взяти держава, оскільки має багаторічний досвід у регулюванні процесу агровиробництва [4].

Подальше вивчення сучасних тенденцій культури фінансового забезпечення, впливу та перспектив розвитку на сучасному ринку фінансових послуг зумовлює актуальність цього дослідження та має відповідну практичну обґрунтованість.

Методика досліджень. Для отримання більш повного уявлення про фінансове забезпечення аграрного сектору в сучасних умовах було використано загальнонаукові та спеціальні методи дослідження. Для визначення особливостей фінансового забезпечення аграрного сектору застосовано абстрактно-логічний метод. Графічні методи дослідження застосовано для отримання глибшого розуміння ролі банківського кредитування, урядових програм та субсидій у підтримці аграрного сектору, виокремлення структурних елементів та встановлення взаємозв'язків між ними.

Значну роль у дослідженні займає аналіз літературних джерел та наукових публікацій. Цей метод є основоположним у даній роботі. Також за допомогою статистично-математичного методу здійснено аналіз та оцінку методів використання фінансових інструментів та тенденцій впровадження інноваційних рішень. Теоретико-методологічною основою дослідження є праці вітчизняних вчених, що займаються дослідженням фінансового забезпечення.

Метою дослідження є прагнення розкрити складники фінансового забезпечення аграрної галузі, дослідити проблеми у цій сфері, систематизація особливостей фінансового забезпечення аграрного сектору та визначення ефективних стратегій розвитку та підвищення стійкості галузі в сучасних умовах. Дослідження аспектів феномену інноваційного фінансового забезпечення. Розробка рекомендацій для регуляторів щодо підвищення ефективності та використання фінансових інструментів в аграрній сфері з метою розвитку аграрного ринку.

Результати досліджень. У глобальних умовах економічних трансформацій аграрний сектор стає необхідним елементом для забезпечення сталого розвитку. Ефективне фінансове управління цією галуззю визначається численними аспектами, які охоплюють не лише економічні характеристики, але й соціокультурні та екологічні виклики. Зважаючи на дану проблематику, особливо важливим є дослідження комплексних особливостей фінансового забезпечення аграрного сектора в умовах сучасної економічної обстановки [5].

Роль фінансового забезпечення аграрного сектору виявляється вирішальною, оскільки надає аграрним підприємствам необхідні ресурси для ефективного ведення виробництва, впровадження нових технологій та управління ризиками. Існує чимало напрацьованих методик кредитування

сільськогосподарської галузі, визначені аспекти управління ризиками фінансових та кредитних установ, а також механізми здешевлення банківських кредитів. Важливо зауважити, фінансове забезпечення аграрного сектору – це система, яка використовує різноманітні форми, методи та інструменти фінансових операцій, джерелом підтримки яких є зовнішні та внутрішні фактори [6].

Збалансоване та стійке фінансове забезпечення дозволяє аграрному сектору ефективно відповідати на виклики глобального ринку та забезпечує його важливу роль у гарантуванні продовольчої безпеки. Фінансові інструменти – головна складова фінансування, що надає можливість управляти ризиками, зберігати та примножувати капітал, а також здійснювати різноманітні фінансові операції. До головних фінансових інструментів, що забезпечують розвиток аграрної галузі належать: (рис. 1) [7].

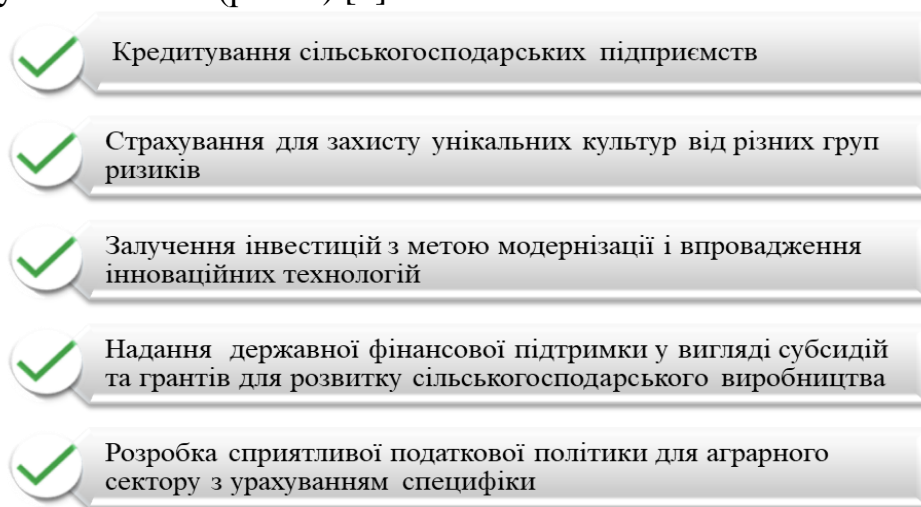

Рис. 1. Класифікація фінансових інструментів

Примітка: розроблено авторами

Дані інструменти взаємодіють з метою створення стабільного фінансового середовища для сільськогосподарських підприємств. Використання таких фінансових інструментів, як кредитування і державна підтримка, є ключовими для досягнення стабільності та модернізації аграрного сектору. На даному етапі розвитку національної економіки України фінансове забезпечення аграрного сектору виступає не лише як засіб для здійснення виробничих операцій, але і як стратегічний інструмент для стабільного та ефективного розвитку цієї галузі.

Фінансовий інструмент також можна описати як специфічний продукт фінансового ринку, який узгоджується у формі контракту, має форму угоди і використовується для використання фінансових ресурсів однією стороною та отримання прибутків – іншою [8].

З упевненістю можна сказати, що кредитування – дієвий метод фінансування аграрного виробництва. Однак, на відміну від світової практики в Україні ситуація унікальна, адже вітчизняні сільськогосподарські підприємства в більшості випадків інвестують власні кошти. Спершу здається, що ключовою причиною є стан національної банківської системи, що за станом «фінансового здоров'я» займає лише 135 місце в світовому рейтинзі The Global Competitiveness

Report на Давоському економічному форумі [9]. Однак банківський сектор безперервно виконує свої основні функції і дає можливість нарощувати кількість валових кредитів аграрного сектору економіки. Кредитування дозволяє фермерам отримувати необхідний капітал для закупівлі обладнання, насіння, агрохімікатів та інших ресурсів. Окрім того, фінансові інструменти допомагають управляти ризиками, пов'язаними з коливаннями цін на сільськогосподарську продукцію та погодними умовами.

Ключові вітчизняні банки чітко усвідомлюють перспективність саме аграрного кредитування сьогодні. Тому в них розроблені й вже функціонують спеціальні програми кредитування агробізнесу, а кредити аграрної сфери в загальному кредитному портфелі цих банків займають 35–50 %. Взаємодія банків і держави в кредитуванні аграріїв в Україні є важливою для розвитку сільського господарства. Держава може надавати підтримку та гарантії, стимулюючи банки надавати кредити аграріям. Банки, у свою чергу, виступають посередниками, надаючи фінансові ресурси для розвитку сільськогосподарських проектів. Такий партнерський підхід сприяє зростанню економіки.

Також невід'ємною складовою дослідження є аналіз динаміки змін стану кредитування аграріїв (табл. 1) [10].

Табл. 1. Обсяги кредитування підприємств АПК України, 2018-2022 рр.

Показник	Рік					Відхилення, +/-
	2018	2019	2020	2021	2022	
Обсяги залучених кредитів: всього, млрд грн, у т.ч.:	50430	54385	60909	61889	62500	12070
короткострокові	23306	24597	22005	25328	26563	3257
середньострокові	21355	20924	23269	29857	30412	9057
довгострокові	6017	11102	17245	13971	5656	-361
Процентна ставка за залученими кредитами, %:	19,8	18,3	16,5	19,9	18,9	-0,9
у національній валюті	22,0	20,5	18,8	21,4	20,3	-1,7
в іноземній валюті	10,7	10,7	9,4	8,3	7,9	-2,8

Примітка: розроблено автором на основі джерела [10].

Варто окреслити те (табл. 1), що обсяг залучених кредитів щорічно зростає. Рівень залучення короткострокових та середньострокових кредитів значно вище, в порівнянні з довгостроковими кредитами. Процентна ставка за залученими кредитами в період 2018–2020 роки знижується, проте за 202–2022 спостерігається поступове зростання. Кредитування в національній валюті має незначне коливання у межах відхилення, що дорівнює 1,7. Натомість обсяги кредитування в іноземній валюті планомірно знижується, що ілюструє зниженні експозиції до змін курсу валют та зменшення валютного ризику.

Державна підтримка відіграє критичну роль у забезпеченні стійкості та конкурентоспроможності аграрного сектору. Динаміка зміни обсягів державної підтримки яскраво ілюструє стан державного фінансового забезпечення агросектору в Україні (рис. 2) [11].

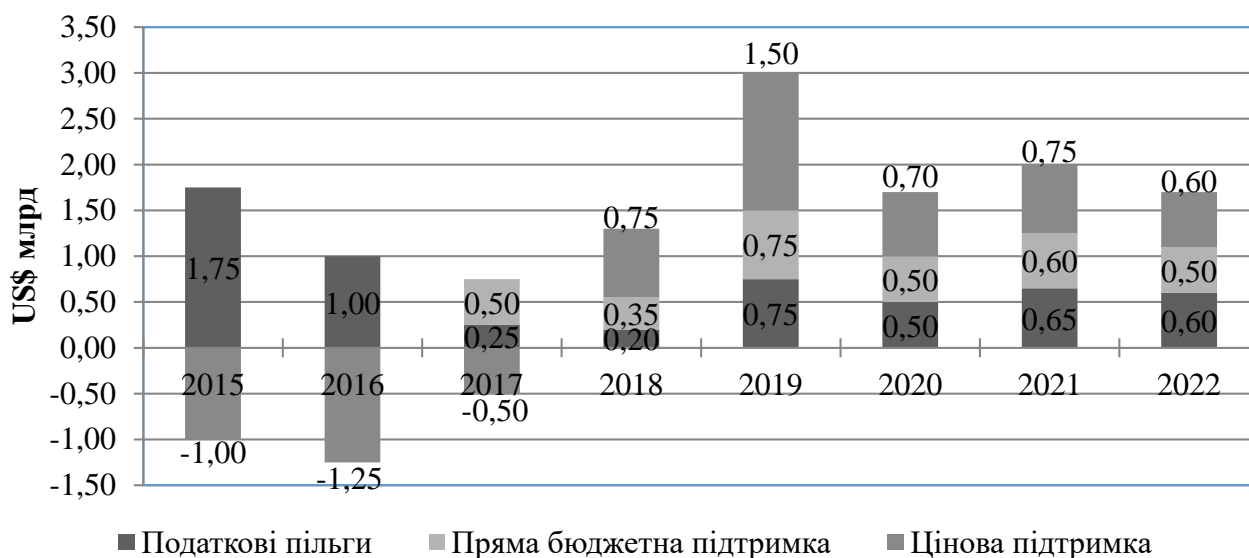

Рис. 2. Обсяги державної підтримки сільгоспвиробників України

Примітка: розроблено автором на основі джерел [11, 12].

Пряма державна підтримка – включає суму видатків, передбачених в Державному бюджеті України як бюджетна програма «Фінансова підтримка аграрних виробників». На 2022-ий рік в проєкті Державного бюджету закладено 4,4 млрд грн для підтримки національних аграріїв [12].

Натомість, податкові пільги – спеціальний режим оподаткування єдиним податком 4-ої групи спрощеної системи оподаткування дозволяє аграрним підприємствам сплачувати менше, ніж за загальними правилами оподаткування, оскільки цей податок «заміщує» земельний податок та податок на прибуток.

Цінова підтримка в Україні представлена заходами державної політики, які мають прямий вплив на ціну реалізації сільськогосподарської продукції. Виокремлюють такі заходи: запровадження експортних або імпорتنних квот чи мит, відшкодування ПДВ при експорті продукції, адміністративного регулювання цін, квотування внутрішнього виробництва тощо. При позитивній ціновій підтримці уряду агровиробник отримає додатковий дохід, а при негативній – сільгоспвиробник недоотримає дохід.

Аналіз фінансового стану аграрного сектору є критичним етапом у визначенні шляхів подальшого розвитку та визначенні рекомендацій для покращення фінансової стабільності через використання інноваційних рішень. Розбудова партнерств між фермерами, урядом та приватним сектором може прискорити вирішення проблем та сприяти створенню стійкої та ефективної системи аграрного господарства.

Для раціоналізації та покращення фінансової стабільності аграрного сектору сьогодні, слід звернути увагу на три інноваційних та дієвих рішення: краудфандинг, фандрейзинг, аутсорсинг. Оскільки вбачаю довгострокову

перспективу розвитку аграрного сектору саме завдяки застосуванню даних методів [13].

Дані методи не лише забезпечують фінансову стабільність аграрного сектору, але й сприяють його адаптації до змін у світі. До важливих особливостей краудфандингу, фандрейзингу та аутсорсингу необхідно віднести: (рис. 3) [14]

1. Логістику та постачання:

- Зовнішні фірми можуть взяти на себе відповідальність за логістичні процеси, включаючи перевезення, зберігання та доставку сільськогосподарської продукції.

2. Маркетинг та збут:

- Аутсорсинг маркетингових функцій може допомогти фермерам залучати нових клієнтів, управляти брендом та розширювати ринкові можливості.

3. Обробка даних та аналітика:

- Спеціалізовані компанії можуть надавати послуги з обробки даних та аналітики, щоб допомогти фермерам приймати більш обґрунтовані рішення.

4. Технічна підтримка:

- Залучення експертів для технічної підтримки, наприклад, у використанні сучасних агротехнологій, може покращити продуктивність та результативність сільського господарства.

5. Управління ризиками:

- Зовнішні консультанти можуть допомагати управляти різними видами ризиків, такими як погодні умови, ринкові зміни та інші фактори, що впливають на сільське господарство.

Рис. 3. Основні особливості сучасних методів фінансування

Примітка: розроблено автором

В цілому використання інновацій у сільському господарстві є ключовим для забезпечення фінансової стабільності. Краудфандинг, фандрейзинг, аутсорсинг посередників – сучасні рішення, що відкривають нові можливості та роблять аграрний сектор більш життєздатним і реагуючим на виклики сучасності [15]. Альтернативні підходи дозволяють фермерам концентруватися на своєму основному бізнесі, одночасно отримуючи високоспеціалізовану підтримку в інших аспектах виробництва та управління. Однак важливо пам'ятати про ретельний вибір посередників та рівень довіри до партнерів. Адже необхідно укласти вигідні угоди для забезпечення взаємовигідного партнерства та досягнення фінансової стабільності.

Висновки. Фінансове забезпечення аграрного сектору є критичним компонентом для його сталого розвитку. Теоретичні аспекти цієї проблематики охоплюють не лише вивчення джерел фінансування, а й врахування ризиків та методів їх зменшення.

Сьогодні для вирішення фінансових проблем аграрного сектору необхідно використовувати різноманітні інструменти та підходи, які дозволять ефективно застосовувати локальні фінансові механізми. Серед них можуть бути самофінансування, банківське кредитування, а також державна фінансова

підтримка. Зокрема, знижені державні ставки оподаткування, як елемент державної підтримки, мають на меті створити умови доступного та своєчасного надання сільськогосподарським виробникам кредитних ресурсів. Також важливими є створення фондів підтримки кредитування, впровадження механізмів пільгового кредитування, розвиток іпотечного кредитування, підтримка кредитних спілок, чи впровадження пільгового оподаткування. Детальний аналіз підтримки аграрного сектору банківськими кредитами яскраво ілюструє, що в теперішній час – банківське кредитування є надзвичайно важливим для доступу до капіталу, збереження ліквідності, розвитку підприємств, інвестицій та підтримки стартапів. Це сприяє управлінню ризиками та стимулює економічне зростання. Крім того, банки відіграють вирішальну роль у залученні додаткових коштів для стимулювання розвитку сільськогосподарського виробництва. У процесі вивчення фінансового забезпечення аграрного сектору стало очевидним, що ця сфера є вирішальною для стабільного прогресу аграрного господарства. Застосування інноваційних підходів, таких як краудфандинг, фандрейзинг та аутсорсинг, виявилось ефективним для забезпечення фінансових ресурсів та підтримки розвитку аграрного сектору. Ці стратегії не тільки стимулюють економічне піднесення, а також сприяють побудові позитивних відносин між аграріями та споживачами.

Інтеграція аутсорсингу, краудфандингу в аграрному секторі може суттєво покращити фінансову стабільність та ефективність. Ці інноваційні підходи дозволяють аграріям не лише залучати додаткові фінансові ресурси, але й покращувати виробничі процеси та сприяти взаємодії з споживачами. Зосередження на залученні підтримки інвесторів через фандрейзинг також допомагає побудувати стійкі відносини із споживачами. Аутсорсинг, краудфандинг, фандрейзинг – інноваційні підходи, що стають визначальними для вдосконалення аграрного сектору. За допомогою цих стратегій аграрії отримують необхідні ресурси для розвитку та в усіх учасників створюється взаємовигідне середовище. Цей підхід сприяє економічному росту та утвердженню принципів сталості та прозорості в аграрному секторі.

У кінцевих висновках важливо відзначити, що фінансове забезпечення аграрного сектору вимагає інтегрованого підходу, урахування сучасних тенденцій та постійного пошуку оптимальних фінансових інструментів. Зазначені стратегії відкривають нові перспективи для розвитку сільського господарства, роблячи його більш сучасним та здатним відповідати викликам сучасності.

Література:

1. Абрамова І. В. Стан та перспективи фінансового забезпечення сільського розвитку. *Наукові горизонти*. 2018. №5 (68). С. 44–51.
2. Школьник І. О. Фінансовий ринок України: сучасний стан і стратегія розвитку: монографія. Суми: ВВП «Мрія-1» ЛТД, УАБС НБУ, 2008. 348 с.
3. Кривозуб В. І. Сучасний стан фінансового забезпечення підприємств аграрного сектору України. *Вісник СумДУ. Серія «Економіка»*. 2019. № 4. Режим

доступу: <https://visnyk.fem.sumdu.edu.ua/media/attachments/2019/12/20/6-49-55.pdf>.

4. Андрос С. В., Герасимчук В. Г. Фінансування сільського господарства і роль банків у кредитному забезпеченні аграрного сектора України: *Economic journal Odessa polytechnic university*. 2023. № 3(25). С. 5–14

5. Ковальова А. О. Альтернативні форми фінансового забезпечення сільськогосподарських підприємств. *Агросвіт*. 2020. № 12. С. 114–120.

6. Фінансові ресурси та джерела їх формування. Режим доступу: https://pidru4niki.com/14150823/finans/finansovi_resursi_dzherela_formuvannya#google_vignette.

7. Балдич Н., Гринчук Н., Ходько Н., Чорній Л., Глібіщук Я. «Місцевий економічний розвиток: моделі, ресурси та інструменти фінансування»: практичний посібник. Режим доступу: https://decentralization.gov.ua/uploads/library/file/604/PLEDDG_LED_Finance_Guide_Part_4.pdf.

8. Северин К. М. Ефективність фінансово-кредитних важелів розвитку АПК в Україні: *Ефективна економіка*. 2016. № 5. Режим доступу: <http://www.economy.nauka.com.ua/?op=1&z=4980>.

9. The Global Competitiveness Report. How Countries are Performing on the Road to Recovery. The Global Competitiveness Report Special Edition 2020: How Countries are Performing on the Road to Recovery. Режим доступу: https://www3.weforum.org/docs/WEF_TheGlobalCompetitivenessReport2020.pdf.

10. Грищук Н. В. Особливості сучасного кредитування представників малого та середнього бізнесу. *Ефективна економіка*. 2022. № 1. Режим доступу: www.economy.nauka.com.ua. DOI: 10.32702/2307-2105-2022.1.86.

11. Огляд державної підтримки в АПК України. Режим доступу: <https://kse.ua/wp-content/uploads/2021/10/State-support-review-20211009.pdf>.

12. Гордійчук Д. Рада ухвалила бюджет-2022. Режим доступу: <https://www.epravda.com.ua/news/2021/12/2/680330/>.

13. Краудфандинг: що це таке і як він працює в Україні. Режим доступу: <https://buduysvoe.com/publications/kraudfandyng-shcho-ce-take-i-yak-vin-prasyuyev-v-ukrayini>.

14. Що таке аутсорсинг і навіщо він потрібен. Аутсорсинг. Режим доступу: <http://web-city.org.ua/shho-take-outsorsing-i-navishho-vin-potriben-dokladne-rozasnennya/>.

15. Що таке фандрайзингова стратегія та навіщо вона потрібна. Режим доступу: <https://ednannia.ua/en/vse-pro-fandraizynh/znannia-pro-fandreizynh/12294-shcho-take-fandreizingova-strategiya-ta-navishcho-vona-potribna>.

References:

1. Abramova, I. V. (2018). State and prospects of financial support for rural development. *Scientific horizons*, 2018, no. 5 (68), pp. 44–51. (in Ukrainian).

2. Shkolniak, I. O. (2008). Financial market of Ukraine: current state and development strategy. Sumy: VVP “Mriia-1”, YABS NBU, 2008. P. 44–51. (in Ukrainian).

3. Kryvozub, V. I. (2019). The current state of financial support for enterprises in the agrarian sector of Ukraine. *Bulletin of Sumy State University. Series "Economics"*, 2019, no. 4. URL:

<https://visnyk.fem.sumdu.edu.ua/media/attachments/2019/12/20/6-49-55.pdf>. (in Ukrainian).

4. Andros, S. V., Gerasimchuk, V. G. (2023). Financing of agriculture and the role of banks in credit provision of the agricultural sector of Ukraine. *Economic journal Odessa polytechnic university*, 2023, no. 3(25), pp. 5–14. (in Ukrainian).

5. Kovaleva, A. O. (2020). Alternative forms of financial support of agricultural enterprises. *Agroworld*, 2020, no. 12, pp. 114–120. (in Ukrainian).

6. Financial resources and sources of their formation. URL : https://pidru4niki.com/14150823/finansy/finansovi_resursi_dzherela_formuvannya#google_vignette. (in Ukrainian).

7. Baldych, N., Grynchuk, N., Khodko, N., Chorniy, L., Hlibishchuk, Y. (2018). Local economic development: models, resources and financing tools. URL: https://decentralization.gov.ua/uploads/library/file/604/PLEDDG_LED_Finance_Guide_Part_4.pdf. (in Ukrainian).

8. Severyn, K. M. (2016). The effectiveness of financial and credit levers for the development of agriculture in Ukraine. *Effective Economy*, 2016, no. 5. URL: <http://www.economy.nayka.com.ua/?op=1&z=4980>. (in Ukrainian).

9. The Global Competitiveness Report. How Countries are Performing on the Road to Recovery. The Global Competitiveness Report Special Edition 2020: How Countries are Performing on the Road to Recovery. URL: https://www3.weforum.org/docs/WEF_TheGlobalCompetitivenessReport2020.pdf.

10. Hryshchuk, N. V. (2022). Peculiarities of modern crediting of representatives of small and medium-sized businesses. *Effective Economy*, 2022, no. 1. URL: http://www.economy.nayka.com.ua/pdf/1_2022/88.pdf. (in Ukrainian).

11. Overview of state support in the agricultural sector of Ukraine. URL: <https://kse.ua/wp-content/uploads/2021/10/State-support-review-20211009.pdf>.

12. Gordiyshchuk D. The Council adopted the 2022 budget: monograph. URL: <https://www.epravda.com.ua/news/2021/12/2/680330/>.

13. Crowdfunding: what it is and how it works in Ukraine. URL: <https://buduysvoe.com/publications/kraudfandyng-shcho-ce-take-i-yak-vin-pracyuye-v-ukrayini>

14. What is outsourcing and why is it needed? Outsourcing. URL: <http://web-city.org.ua/shho-take-outsorsing-i-navishho-vin-potriben-dokladne-poyasnennya/>

15. What is a fundraising strategy and why is it needed. URL: <https://ednannia.ua/en/vse-pro-fandreizynh/znannia-pro-fandreizynh/12294-shcho-take-fandreizingova-strategiya-ta-navishcho-vona-potribna>.

Annotation

Vlasiuk S. A., Tsymbalyuk Yu. A., Rolinskyi O. V., Levchenko O. O.

The features of Ukraine's agricultural sector financial support in modern conditions

Financial support of the agricultural sector is a critical component for its sustainable development. The theoretical aspects of this problem include not only the study of financing sources, but also the consideration of risk and its reduction methods.

Today, to solve the agricultural sector's financial problems, it is necessary to use various tools and approaches that will allow effective application of local financial mechanisms. In particular, reduced state tax rates, as an element of state support with the purpose to create conditions for affordable and appropriate provision of credit resources to agricultural producers. The creation of lending support funds, the

introduction of preferential lending mechanisms, the development of mortgage lending, support of credit unions, or the introduction of preferential taxation are also important. A detailed analysis of the agricultural sector support by bank loans clearly illustrates that nowadays bank lending is extremely important for access to capital, preservation of liquidity, development of enterprises, investments and support of start-ups. This facilitates risk management and stimulates economic growth. In addition, banks play a critical role in attracting additional funds to stimulate the development of agricultural production. In the process of the agricultural sector financial support studying, it became obvious that this area is key for the stable progress of the agricultural economy. The use of innovative approaches, such as crowdfunding, fundraising and outsourcing, has proven to be effective in securing financial resources and supporting the development of the agricultural sector. These strategies not only stimulate economic growth, but also help build positive relationships between farmers and consumers.

The integration of outsourcing and crowdfunding in the agricultural sector can significantly improve financial stability and efficiency. These innovative approaches allow farmers not only to attract additional financial resources, but also to improve production processes and facilitate interaction with consumers. Focusing on attracting investor support through fundraising also helps to build sustainable relationships with consumers.

In the final conclusions, it is important to note that the agricultural sector's financial provision requires an integrated approach, taking into account modern trends and constantly searching for optimal financial instruments. These strategies open up new prospects for the development of agriculture, making it modern and able to meet the current challenges.

Key words: *financial support, bank, credit, state support, outsourcing, crowdfunding, fundraising.*